

ЦЕНТР ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА
Національної академії наук України
і
Українського товариства охорони
пам'яток історії та культури

ПРАЦІ ЦЕНТРУ ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА

Збірник наукових праць

Випуск 24

Київ–2013

Центр пам'яткознавства Національної академії наук України
і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Центру пам'яткознавства НАН України та УТОПІК
(протокол № 10 від 13 листопада 2013 р.)*

Редакційна колегія

О.М. Титова (*головний редактор*), **В.І. Акуленко**, **Л.О. Грифен**,
Т.В. Кара-Васильсва, **Б.В. Колосок**, **В.О. Константинов**, **С.І. Кот**,
С.Д. Крижицький, **А.А. Непомнящий**, **М.Т. Пархоменко**, **В.І. Попик**,
С.І. Посохов, **Л.В. Прибсга**, **Н.М. Сенченко**, **Д.В. Степовик**,
Ю.Г. Тютюнник, **О.В. Шуба**, **С.Ю. Зозуля** (*відповідальний секретар*)

Адреса редакції

вул. Івана Мазепи, 21, корп. 19, м. Київ, 01015, Україна
тел. +380 (44) 2807879, тел./факс +380 (44) 2806463
e-mail: zp_vydannja@ukr.net

Видання зареєстровано Міністерством юстиції України
(свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації –
серія КВ № 16073–4545Р від 21.12.2009 р.)

Видано Центром пам'яткознавства НАН України і УТОПІК
(Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 2429 від 07.02.2006 р.)
вул. Івана Мазепи, 21, корп. 19, м. Київ, 01015, Україна
тел./факс: +380 (44) 2807879, e-mail: m-center@ukr.net

Науковий збірник “Праці Центру пам'яткознавства” внесений
до переліку фахових видань з історичних наук та мистецтвознавства
(Постанова Президії ВАК України від 08.06.2005 р. № 2–05/5)

Видання здійснено в межах пам'яткоохоронних програм
Українського товариства охорони пам'яток історії та культури

Зміст

**На останній сторінці
обкладинки:**
пам'ятки м. Ізяслав
Хмельницької обл.
«зверху донизу» –
костюл св. Йосипа
(1747–1750), костюл
св. Іоанна Хрестителя
(1599–1760), монастир
отців Бернардинів (1602–
1630) (нині – в'язниця,
ЗВК № 58 «Монастир»),
колишня синагога
(зараз – загальноосвітня
вечірня школа II–III ст.)
(до статті О.М. Збруць-
кого «До історії охорони
архітектурної спадщини
м. Ізяслав (Хмельницька
область)» (стор. 267–278)

ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ ТА ІСТОРІОГРАФІЯ ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА

<i>Середін А.М.</i> Теоретичні аспекти археологічної науки в контексті пам'яткознавства	5
<i>Кот С.І.</i> Термін «незаконно вивезені культурні цінності» в контексті проблеми повернення та реституції предметів культури	16
<i>Горькова А.О.</i> Законодавча база Української СРР у галузі охорони археологічної спадщини (1919–1925 рр.)	30
<i>Соколов А.А.</i> Пам'ятки культової архітектури Криму між «серпом і молотом» хрущовських релігійних гонінь (кінець 50-х – середина 60-х років ХХ ст.)	40
<i>Бадяк В.П.</i> Теоретичні й практичні методи обліку об'єктів культурної спадщини	47
<i>Силенок Н.М.</i> Проблеми збереження пам'яток історії та культури України	73
<i>Примак А.Ф.</i> Питання захисту культурних цінностей та роль митних органів України у цій справі	78

АРХІТЕКТУРНА ТА МІСТОБУДІВНА СПАДЩИНА

<i>Хіхляч Б.М.</i> Архітектура уніатських храмів на Подоллі ХVІІІ ст. за церковними візитами	87
<i>Иценко Э.С.</i> Православные культовые сооружения Большой Ялты: создание, история, современная судьба	101

ПАМ'ЯТКИ АРХЕОЛОГІЇ

<i>Шатіло Л.О.</i> Ранній неоліт Південно-Східної Європи: окреслення меж регіону	110
<i>Охріменко Г.В., Склярєнко Н.В.</i> Кубки городоцько-здобицької культури	119
<i>Казакевич Г.М.</i> Пам'ятки латенської культури Закарпаття: проблеми хронології та етнічної атрибуції	132
<i>Осадчий Є.М., Коротя О.В.</i> Пам'ятки селітроварного виробництва на території Путивльського повіту першої половини ХVІІ ст.	146
<i>Супруненко О.Б.</i> Нові матеріали золотоординського часу з пониззя Псла	153

МУЗЕЄЗНАВСТВО

<i>Принь М.О.</i> Луганський музей живописної культури 1920–1924 рр.	168
---	-----

<i>Нікітіна І.В.</i> Інтеграція колекцій громадських музеїв до Державного музейного фонду України (на прикладі Народного музею історії Балаклави)	172	
<i>Муравська С.В.</i> Промоційні об'єднання музеїв вищих навчальних закладів та особливості їхнього створення	178	
<i>Миколайко Т.А.</i> Іконописні лавки та майстерні у Чернігові наприкінці XIX – на початку XX ст.	187	
ІСТОРИЧНІ ПОСТАТІ		
<i>Татаринів С.Й.</i> Дніпрова Чайка у Бахмуті	193	
ІСТОРИЧНЕ ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВО		
<i>Непомнящий А.А.</i> Общество защиты и сохранения в России памятников искусства и старины и древности Херсонеса: новые источники	196	
<i>Акімченков В.В.</i> Севастопольське музейне об'єднання (1928–1940): невідомі сторінки діяльності	206	
<i>Принь О.В.</i> Наукове товариство на Донеччині: міфи та реалії XX століття	214	
ДУХОВНІСТЬ НАШОГО ОБРЯДУ		
<i>Чумаченко А.В.</i> До питання зібрання та дозвілля молоді на Півдні Одещини (на основі літературних і польових досліджень автора в Кілійському районі)	222	
<i>Буйських Ю.С., Васянович О.О.</i> Трансформація традиційної культури гуцулів Верховини: дитина першого року життя	234	
ПАМ'ЯТКИ НАУКИ І ТЕХНІКИ		
<i>Салата С.А.</i> До питання історії створення комплексу «Астрономічна обсерваторія Київського університету св. Володимира»	256	
МІСТА І МІСТЕЧКА		
<i>Збруцький О.М.</i> До історії охорони архітектурної спадщини м. Ізяслав (Хмельницька область)	267	
РЕЦЕНЗІЇ, ПОВІДОМЛЕННЯ		
<i>Корнієнко В.В.</i> Рунічний напис-графіті на «саркофазі Володимира Мономаха» з Софії Київської	279	
<i>Акуленко В.І.</i> Терміни як межі міжнародно-правових понять «реституція» і «реституція культурних цінностей»	284	
<i>Зозуля С.Ю.</i> Поховання Ігоря Качуровського в Україні: до новітньої історії творення вітчизняних некрополістичних пам'яток	295	
ВИДАТНОМУ ФРАНЦУЗЬКОМУ ДОСЛІДНИКОВІ УКРАЇНСЬКОГО ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВА ДАНІЕЛЮ БОВУА – 75 РОКІВ		300
СЛОВО ПАМ'ЯТІ ПРО АРХЕОЛОГА ТА ЛЮДИНУ		
ВАЛЕНТИНУ ІВАНІВНУ НЕПРІНУ	302	
ПАМ'ЯТІ МИКОЛИ ОЛЕКСАНДРОВИЧА РИЧКОВА	304	
АВТОРИ ЗБІРКИ	306	
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАТЕРІАЛІВ ЗБІРКИ	308	